Σ.Υ. 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 38, 40, 53, 54

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ	**ΠΙΤΑΣΑΚΗΣ**	**14.12.04**	**BATD1214.ΟΚ1**

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Αδιάφορα 1/1/0

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

('Αρθρο 40 παρ. 1 του Κ.τ.Β.)

Στην Αθήνα σήμερα, ημέρα Τρίτη 14 Δεκεμβρίου 2004 και ώρα 11.20΄, συνεδρίασε στην Αίθουσα 151 του Μεγάρου της Βουλής η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Αναστάσιου Καραμάριου, με θέμα ημερήσιας διάταξης την ενημέρωση των μελών της Επιτροπής από το Συνήγορο του Πολίτη, κ. Γιώργο Καμίνη και τους Βοηθούς Συνηγόρους, κ. Τάκη Ανδρέα (Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου), κ. Γιώργο Μόσχο (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού), κυρία Γεωργία Γιαννακούρου (Κύκλος Ποιότητας Ζωής), κυρία Πατρίνα Παπαρηγοπούλου (Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας και κυρία Καλλιόπη Σπανού (Κύκλος Σχέσεων Κράτους – Πολίτη).

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Αναστάσιος Καραμάριος, αφού διαπίστωσε την ύπαρξη απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και έκανε την πρώτη ανάγνωση του καταλόγου των μελών της Επιτροπής. Παρόντες ήταν οι Βουλευτές κ.κ.: Μιλτιάδης Έβερτ, Αναστάσιος Καραμάριος, Ιωάννης Κεφαλογιάννης, Θεόδωρος Σκρέκας, Απόστολος Σταύρου, Τζαννής Τζαννετάκης και Απόστολος Κακλαμάνης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα μείζον θέμα. Από τις αρχές Σεπτεμβρίου, αγωνίζομαι να εκτελεστεί η πρότασή μου, να συζητήσει η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, που προετοιμάζει η Κυβέρνηση στο χώρο των Μ.Μ.Ε.. Έχουμε αλληλογραφήσει με τον Υπουργό Επικρατείας και έχουμε συζητήσει τρεις – τέσσερις φορές με το Ε.Σ.Ρ.. Είναι μείζον πολιτικό και κοινωνικό θέμα η επικείμενη νομοθετική πρωτοβουλία για το λεγόμενο βασικό μέτοχο, δηλαδή, για όλο το ιδιοκτησιακό καθεστώς των Μ.Μ.Ε.. Η Κυβέρνηση αναγγέλλει πανηγυρικά το βασικό περιεχόμενο των

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
Χρηστίδης	**Χαραλαμπόπουλος**	**14.12.2004**	**BGTD1214.XC1**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΣΧΟΣ (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού): Υπάρχει μία λίστα από 23 ιδρύματα, την οποία δεν έχω σήμερα μαζί μου, μπορώ, όμως, να σας την υποβάλω.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Καλώς.

Ο κ. Κοσμίδης έχει το λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Παρακολουθώ το Συνήγορο του Πολίτη από τη σύστασή του το 1997. Είχα χρεωθεί από τον τέως Πρωθυπουργό, να παρέχω με την προηγούμενη ιδιότητά μου, κάθε συνδρομή στο Συνήγορο του Πολίτη, ώστε γρήγορα να αποκτήσει υποδομές, προσωπικό και ό,τι άλλο χρειαζόταν, προκειμένου να λειτουργήσει σωστά. Θεωρώ τη λειτουργία σας υποδειγματική και οφείλω να σας συγχαρώ. Αυτό ισχύει από το 1997 μέχρι σήμερα. Θεωρώ ότι κανένας θεσμός τόσο καινοτόμος για τα ελληνικά πράγματα δεν καταξιώθηκε τόσο σύντομα και σε τόσο υψηλό βαθμό.

Θέλω να θέσω κάποια ερωτήματα. Κατ' αρχήν, οι αναφορές από χρόνο σε χρόνο αυξάνουν; Εάν ναι, αυτό σημαίνει αύξηση της κακοδιοίκησης ή σημαίνει αύξηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο Συνήγορο του Πολίτη, που τον εμπιστεύονται και ξέρουν ότι μπορεί να μεσολαβήσει αποτελεσματικά ενάντια στην κακοδιοίκηση;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ (Συνήγορος του Πολίτη): Κύριε Κοσμίδη, ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια.

Σε σχέση με τις αναφορές, θέλω να πω ότι στην αρχή ο θεσμός δεν είναι γνωστός, αρχίζει σταδιακά και γίνεται γνωστός, ανεβαίνει ο αριθμός των αναφορών, όταν, όμως, οι πολίτες πληροφορούνται καλύτερα τις αρμοδιότητες του θεσμού, εμφανίζει μία σχετική κάμψη και πλέον σταθεροποίηση ο αριθμός των αναφορών. Οι πολίτες πλέον γνωρίζουν τις αρμοδιότητες και δεν μας έρχονται πλέον υποθέσεις, για τις οποίες είναι αναρμόδιος ο Συνήγορος του Πολίτη. Ξεκινήσαμε το 1999 με 9.000 αναφορές, αυξήθηκαν στις 11.000 και πλέον, σταθεροποιήθηκαν στις 10.600 και τα πρώτα προσωρινά στοιχεία που έχουμε για φέτος επιβεβαιώνουν αυτή τη σταθεροποίηση.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ	**ΒΛΑΣΣΗ**	**14.12.04**	**BJTD1214.PM1**

(Συνέχεια ομιλίας κ. Γεωργίου Καμίνη, Συνηγόρου του Πολίτη)

Δεν μπορεί κανείς να διαγνώσει τη σχέση αναλογίας κακοδιοίκησης/αριθμού αναφορών προς το Συνήγορο του Πολίτη προς επίλυση. Είναι πολλοί οι παράγοντες που καθορίζουν την εισροή του αριθμού των αναφορών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μήπως δεν είναι γνωστός στον ελληνικό λαό ο ρόλος και το έργο του Συνηγόρου του Πολίτη και ως εκ τούτου είναι περιορισμένος ο αριθμός των αναφορών προς εσάς; Εγώ προσωπικά δε νομίζω ότι ο ελληνικός λαός είναι γνώστης του έργου και της αποστολής, όχι μόνο της δικής σας, αλλά και των συνεργατών σας, ακόμη και στους επιμέρους τομείς με τους οποίους ασχολείσθε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Κύριε Κεφαλογιάννη, μετά τον Πολωνό Συνήγορο του Πολίτη, ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη έρχεται πρώτος σε ποσοστό αναφορών που δέχεται, σε σχέση με τον πληθυσμό της χώρας. Το ποσοστό αυτό είναι σχετικά υψηλό. Από την άλλη πλευρά, έχετε δίκιο, όταν λέτε ότι μεγάλο μέρος του πληθυσμού δε γνωρίζει την ύπαρξη του Συνηγόρου του Πολίτη, μολονότι συχνά και ο Τύπος ασχολείται με εμάς. Υπάρχει συνειδητή δική μας πολιτική προς τους δημοσιογράφους και τον Τύπο εν γένει. Για παράδειγμα, πολλές φορές δημοσιογράφοι έρχονται και μας ζητούν υποθέσεις ή να τους φέρουμε σε επαφή με συγκεκριμένους πολίτες. Εμείς συνειδητά αυτό το παιχνίδι του λαϊκισμού και της δημαγωγίας δεν το παίζουμε. Γι' αυτό πολύ συχνά δεν έχουμε την ανάλογη ανταπόκριση στα Μ.Μ.Ε.. Ακόμη τα Μ.Μ.Ε. πολύ συχνά δίνουν παραμορφωτική εικόνα της δουλειάς μας.

Παράδειγμα: Εκδώσαμε την έκθεση για το πώς η ΕΛ.ΑΣ. ελέγχει τις παραβάσεις για τις οποίες κατηγορούνται τα στελέχη της και τα μέλη του προσωπικού της. Εμείς αυτό που λέμε είναι ότι μετά από 150 υποθέσεις που εξετάσαμε, από το 1999 και μετά, δεν είμαστε βέβαιοι ότι η ΕΛ.ΑΣ. εξιχνιάζει, όπως πρέπει και επιμερίζει τις πειθαρχικές ευθύνες. Αντ' αυτού τα Μ.Μ.Ε. εστίασαν τις διάφορες περιπτώσεις καταγγελιών των πειθαρχικών παραπτωμάτων, τα οποία εμείς αναφέραμε ενδεικτικά για να πούμε απλώς ότι δεν εξιχνιάστηκαν. Άρα, τα Μ.Μ.Ε. εκπέμπουν παραμορφωτική εικόνα ως προς την ενημέρωση.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Μετά από τόσα χρόνια λειτουργίας του Συνηγόρου του Πολίτη, το ποσοστό των αναφορών που απευθύνονται σε σας είναι σταθερό; Μήπως

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ	**ΒΛΑΣΣΗ**	**14.12.04**	**BJTD1214.PM1**

αυξάνεται ή μειώνεται; Το απόθεμα εκκρεμών υποθέσεων, που έχετε στο τέλος κάθε χρόνου είναι και αυτό σταθερό και μετακυλίεται στον επόμενο χρόνο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Το ποσοστό αναφορών που είναι εκτός αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη έχει μειωθεί. Ειδικά στην έκθεση του 2003, εμφανίζεται κάπως μειωμένο, πράγμα που υποδηλώνει ότι ο κόσμος γνωρίζει καλύτερα τις αρμοδιότητες του Συνηγόρου. Επίσης, έχει μειωθεί το ποσοστό των αναφορών, που μετακυλίονται από το ένα έτος στο επόμενο. Η πρόσληψη νέου προσωπικού βοήθησε πάρα πολύ να διεκπεραιωθούν υποθέσεις, που χρόνιζαν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Έχω ιδίαν αντίληψη ότι τα πρώτα χρόνια ο θεσμός αντιμετωπιζόταν από τη δημόσια διοίκηση, σε όλα τα επίπεδα και τους βαθμούς της, με κακό μάτι. Με την πάροδο των ετών, της ο βαθμός συμμόρφωσης της δημόσιας διοίκησης στις διαμεσολαβητικές σας προσπάθειες και υποδείξεις αυξάνει ή όχι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Πράγματι, στην αρχή υπήρχε έντονη καχυποψία και επιφυλακτικότητα, καθώς και ενδοστρέφεια της δημόσιας διοίκησης, όταν απευθυνόταν προς αυτήν ο Συνήγορος του Πολίτη. Εν μέρει το φαινόμενο αυτό τείνει να αναστραφεί. Το μεγαλύτερο πρόβλημα εμφανίζεται στα αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου είτε αυτά είναι καθ' ύλην, όπως π.χ. δικηγορικοί σύλλογοι, πανεπιστήμια ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, είτε η κατά τόπους Τ.Α.. Σχετικά με την Τ.Α. πάντοτε σπεύδουμε να πούμε ότι θα πρέπει να αναγνωρίσουμε κάποιο ελαφρυντικό σε αυτήν, ότι δηλαδή, έχουν μετακυλισθεί πολλές αρμοδιότητες από το κράτος προς τις περιφέρειες, δηλαδή, την Τ.Α. χωρίς υποδομή, χωρίς πρόβλεψη, χωρίς οργάνωση, χωρίς τίποτα. Αυτό φυσικά δε νομιμοποιεί το γεγονός ότι πολύ συχνά οι τοπικοί άρχοντες φέρονται με αυθαίρετο τρόπο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Έχω την άποψη ότι ο τίτλος «Συνήγορος του Πολίτη» πρέπει να ανήκει αποκλειστικά στο θεσμό αυτόν και τον τίτλο δεν πρέπει να εισπράττουν άλλοι μεσολαβητές ως ανεξάρτητες αρχές, που συνιστώνται και λειτουργούν για να καλύψουν υποθέσεις ιδιωτών, που δεν ανήκουν στο δικό σας πεδίο δράσης. Ποια είναι η δική σας άποψη πάνω σ' αυτό;

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ	ΒΛΑΣΣΗ	14.12.04	BJTD1214.PM1

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Συμφωνώ μαζί σας. Δε θέλω να θεωρηθεί ότι ο θεσμός του Συνηγόρου προσπαθεί να περιχαρακώσει την αρμοδιότητα και το όνομά του, αλλά πιστεύω ότι δεν πρέπει να καλλιεργείται σύγχυση στον πολίτη.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Πείτε μου, εάν πάρετε μία ανώνυμη αναφορά, τι κάνετε; Την πρωτοκολλείτε, ασχολείσθε με αυτήν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ο Συνήγορος του Πολίτη δε δέχεται ανώνυμες καταγγελίες. Φροντίσαμε και εισηγηθήκαμε, ενόψει της ψήφισης του ν. 3094, ο Συνήγορος του Πολίτη να διαθέτει τη δυνατότητα, όταν ο πολίτης που αναφέρεται σ' αυτόν βρίσκεται σε χώρο που τελεί υπό ειδικό καθεστώς εξουσίας π.χ. σωφρονιστικά ιδρύματα, να μπορεί να διαφυλάξει την ανωνυμία του πολίτη. Κατά τα λοιπά, όμως, ανώνυμες καταγγελίες δεν εξετάζουμε, παρά μόνο εάν διαπιστώσουμε κάποιες βάσιμες ενδείξεις κακοδιοίκησης, οπότε μπορούμε να επιληφθούμε της υπόθεσης, αυτεπαγγέλτως. Ζητάμε από τους πολίτες να αναλάβουν την ευθύνη της καταγγελίας τους.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Στις ετήσιες εκθέσεις ο Συνήγορος του Πολίτη καταθέτει και προτάσεις νομοθετικών πρωτοβουλιών. Από τη σύστασή του μέχρι και τώρα ποια είναι η εμπειρία σας, όσον αφορά την αποδοχή κάποιων προτάσεών σας; Υπάρχει κάποιο χαρακτηριστικό παράδειγμα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Η πορεία μας προς αυτόν τον τομέα βαίνει αύξουσα. Αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό, διότι η διατύπωση νομοθετικών και οργανωτικών προτάσεων είναι τρόπος με τον οποίο ο Συνήγορος του Πολίτη προωθεί μακροπρόθεσμες αναδιαρθρώσεις και μεταβολές, όπως και μεταρρυθμίσεις στη δημόσια διοίκηση.

Στην έκθεση του 2003 είναι εμφανές ότι πλησιάσαμε ένα ποσοστό αποδοχής των προτάσεών μας της τάξεως του 44%, το οποίο θα εμφανισθεί αυξημένο μέσα στο 2004, διότι μέσα στο 2004 έγιναν αποδεκτές και προτάσεις, που είχαν διατυπωθεί το 2003. Όταν ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Παυλόπουλος, μας έκανε την τιμή, λίγο μετά την ορκωμοσία του, να μας επισκεφθεί στα γραφεία μας, μας ζήτησε να εκπονήσουμε κάποιες προτάσεις για την απλούστευση των διαδικασιών στο δημόσιο. Εργαστήκαμε επίπονα επί 15 ημέρες, υπό την ευθύνη της κυρίας Σπανού και φέραμε εις πέρας το έργο αυτό.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΜΠΙΖΙΟΣ	**ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ**	**14.12.2004**	**BITD1214.MD1**

(Συνέχεια ομιλίας κ. Γεωργίου Καμίνη, Συνηγόρου του Πολίτη)

Μπορώ να διαβεβαιώσω το Σώμα ότι το μεγαλύτερο μέρος του νομοσχεδίου ήταν η πλήρης ενσωμάτωση των προτάσεων του Συνήγορου του Πολίτη και αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Υπάρχει ισοκατανομή βάρους όγκου δουλειάς στους τέσσερις Συνήγορους του Πολίτη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Ο όγκος των εισερχόμενων αναφορών δεν είναι ο ίδιος. Στον κύκλο ατομικών δικαιωμάτων είναι περίπου 3%, στον κύκλο περιβάλλοντος 35%, στον κύκλο κοινωνικής προστασίας περίπου 25%. Ο μεγάλος όγκος είναι στον κύκλο κράτους – πολίτη που είναι πάνω από 35%, στο Συνήγορο του Παιδιού όταν γράφτηκε η Έκθεση ήταν πολύ νωρίς υπήρχαν μόνο 0,83%. Δεν είναι ίδιος ο όγκος των υποθέσεων το βάρος, όμως, της δουλειάς είναι ίδιο και αντίστοιχα έχουμε κάνει και την κατανομή του προσωπικού μας.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Όσον αφορά το Συνήγορο του Παιδιού. Στη σελίδα 61 της Έκθεσης γράφει ότι το 50% των αναφορών αφορούν στην εκπαίδευση. Θα ήθελα να πληροφορηθώ περισσότερο τι σημαίνει αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΜΙΝΗΣ: Όσον αφορά την ετήσια Έκθεση του 2003 όταν συντάχθηκε ο κύκλος δικαιωμάτων του παιδιού μόλις είχε αρχίσει να λειτουργεί. Θα σας δώσω κάποια στοιχεία. 43% των υποθέσεων σχετίζεται με την εκπαίδευση, 16% με εκπαιδευτικούς σταθμούς και άλλα θέματα υγείας και πρόνοιας, 10% με θέματα ανηλίκων αλλοδαπών, 10% με θέματα οικογένειας και επιμέλειας, 7% με θέματα κακοποίησης και ακολουθούν Μ.Μ.Ε., ψυχαγωγία, ελεύθερος χρόνος κ.λπ..

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ποιοι αναφέρονται σε σας για θέματα παιδιού;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΣΧΟΣ (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού): Είχαμε κάποιες αναφορές σχετικά με ανήλικους τσιγγάνους και αλλοδαπούς οι οποίοι δεν εγγράφονται στο σχολείο για διαφορετικούς λόγους. Ευτυχώς υπήρξε η παρέμβαση του Υπουργείου Παιδείας ότι όλα τα παιδιά πρέπει να εγγράφονται στα σχολεία και υπήρξε μια θετική εξέλιξη στο θέμα αυτό.

Τώρα ετοιμάζουμε μια διακίνηση υλικού σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου και με τις επισκέψεις που κάνουμε στα σχολεία γίνεται γνωστό το έργο μας στα παιδιά. Έχουμε μια